

CYFARFOD:	PWYLLGOR LLYWODRAETHU AC ARCHWILIO
DYDDIAD:	29 MEDI 2026
TEITL:	DIWEDDARIAD CHWARTEROL RHEOLAETH TRYSORLYS
PWRPAS:	Mae Cod Ymarfer CIPFA yn ei gwneud yn ofynnol i'r dangosyddion darbodus gael eu hadrodd bob chwarter
ARGYMHELLIAD:	DERBYN YR ADRODDIAD ER GWYBODAETH
AWDUR:	DELYTH JONES-THOMAS, RHEOLWR BUDDSODDI

1. Cyflwyniad

Mae'r Cyngor wedi mabwysiadu *Cod Ymarfer Rheolaeth Trysorlys Gwasanaethau Cyhoeddus* Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifyddiaeth (Cod CIPFA) sy'n ei gwneud yn ofynnol i'r Cyngor gymeradwyo adroddiadau rheolaeth trysorlys yn chwarterol a blynyddol.

Mae'r adroddiad chwarterol hwn yn darparu'r diweddariad ychwanegol ac yn cynnwys y gofyniad yng Nghod 2021 o adrodd chwarterol ar ddangosyddion darbodus rheolaeth trysorlys.

Cymeradwywyd Strategaeth Rheolaeth Trysorlys y Cyngor ar gyfer 2026/27 yn y Cyngor Llawn ar 5 Mawrth 2026. Mae'r Cyngor wedi benthyca a buddsoddi symiau sylweddol o arian ac felly mae'n agored i risgiau ariannol gan gynnwys colli arian a fuddsoddwyd ac effaith refeniw newid cyfraddau llog. Felly mae adnabod, monitro a rheoli risg yn llwyddiannus yn ganolog i Strategaeth Rheolaeth Trysorlys y Cyngor.

2. Cyd-destun Allanol

2.1 Cefndir Economaidd

Y brif stori ar gyfer y chwarter oedd parhad y gwrthdaro yn y Dwyrain Canol, a ddechreuodd ar 28 Chwefror gyda streiciau gan Israel a'r Unol Daleithiau ar Iran. Arweiniodd y gwrthdaro at gau Culfor Hormuz, dyfrffordd lle mae tua 20% o olew a nwy naturiol hylifedig (LNG) y byd yn llifo, gan arwain at gynnydd sydyn ym mhrisiau ynni a nwyddau eraill. Tua diwedd y chwarter, daeth yr Unol Daleithiau ac Iran i gytundeb i drafod setliad heddwch, a ysgogodd ostyngiad ym mhrisiau nwyddau ynni, er ei fod yn parhau i fod yn uwch na chyn y rhyfel.

Yn agos at sodlau'r sioc prisiau ynni diwethaf yn 2022 yn dilyn goresgyniad Rwsia ar yr Wcráin, ymatebodd llunwyr polisi banc canolog a marchnadoedd ariannol yn gyflym i adlewyrchu'r realiti newydd ar gyfer polisi ariannol. Yn y DU, roedd disgwyl i'r cyfraddau chwyddiant CPI ostwng yn ôl i 2% ym mis Ebrill, gyda newidiadau i bolisi ynni'r llywodraeth a gyhoeddwyd yn y Gyllideb yn lleihau biliau ynni ac felly cyfraddau

chwyddiant pennawd. Yn hytrach, cadwodd y cynnydd sydyn ym mhrisiau petrol sy'n deillio o'r rhyfel y gyfradd CPI ymhell uwchlaw'r targed ar 2.8%.

Ar ôl cael ei baratoi i dorri Cyfradd Banc o 3.75%, mae Pwyllgor Polisi Ariannol Banc Lloegr (MPC) yn helpu Cyfradd Banc yn sefydlog trwy gydol Ch1 2026/27. Er bod y mwyafrif yn credu bod economi'r DU a'r farchnad lafur yn ddigon meddal i amsugno'r sioc prisiau heb gynhyrchu'r amodau chwyddiant parhaus a welwyd yn 2022, a arweiniodd at gyfradd y Banc yn codi i 5.25%. Mae'n ymddangos bod hyn yn cael ei ategu gan arolygon busnes tua diwedd y chwarter sy'n awgrymu bod pwysau prisiau busnes, er eu bod yn uchel, yn lleihau.

Yn erbyn disgwyliadau, gostyngodd chwyddiant prisiau defnyddwyr (CPI) y DU dros y chwarter, o gyfradd flynyddol o 3.3% ym mis Mawrth i 2.8% ym mis Mai, ond yn dal ymhell uwchlaw targed 2% Banc Lloegr. Gostyngodd mesur craidd chwyddiant hefyd, o 3.1% i 2.6% dros yr un cyfnod. Roedd pwysau i fyny mewn chwyddiant yn gyffredinol yn adlewyrchu prisiau tanwydd, ond roedd llawer o gategorïau eraill wedi profi chwyddiant croes, gan ddarparu rhywfaint o dystiolaeth nad oedd prisiau ynni uwch yn bwydo ar unwaith i is-set ehangach o gynhyrch.

Bydd chwyddiant yn codi o fis Gorffennaf, fodd bynnag, wrth i'r cap prisiau ynni manwerthu gael ei gynyddu 13%. Mae'r disgwyliadau'n amrywio o chwyddiant yn codi i 3.5% i 4.0% a bydd penderfyniad yr MPC i gynnal Cyfradd Banc ar 3.75% yn debygol o gael ei brofi fel y pwynt hwn.

Dangosodd data a ryddhawyd yn ystod y cyfnod fod economi'r DU wedi ehangu 0.6% yn chwarter cyntaf y flwyddyn galendr, yn dilyn tri chwarter blaenorol o dwf gwannach. Fodd bynnag, dangosodd data CMC misol grebachiad o 0.1% ym mis Ebrill gan fod hyder gwannach yn effeithio ar benderfyniadau gwariant a buddsoddi. Dangosodd data PMI fod twf meddalach hefyd yn debygol ym mis Mai a Mehefin, gyda'r PMI gwasanaethau yn dynodi crebachiad bach mewn gweithgaredd o'r ddau fis.

Dangosodd data'r farchnad lafur feddalu parhaus mewn amodau cyflogaeth, wrth i dwf enillion y sector preifat gwannach gael ei adrodd ar gyfer y cyfnod Chwefror i Ebrill 2026. Y gyfradd ddiweithdra ar gyfer Ebrill oedd 4.9%, roedd cyflogaeth PAYE i lawr dros y flwyddyn ac mae nifer y swyddi gwag yn parhau i ostwng. Mae'r farchnad lafur llac yn cefnogi penderfyniad yr MPC i beidio â thynhau polisi ariannol, gyda'r tebygolrwydd o dwf cyflog yn codi yn unol â chwyddiant yn ymddangos yn bell.

Mae Arlingclose, ymgynghorwyr rheolaeth trysorlys y Cyngor yn cadw ei farn ganolog bod Cyfradd Banc yn parhau i fod ar 3.75%, ac y byddai Banc Lloegr yn canolbwyntio ar y capasiti sbâr yn yr economi, yn enwedig y farchnad lafur, yn hytrach na'r risg i fyny chwyddiant parhaus. Ystyrir bod cydbwysedd y risgiau dros y tymor byr, fodd bynnag, i fyny gan y bydd arwyddion o effeithiau chwyddiant ail rownd yn annog llunwyr polisi i godi cyfraddau llog. Dros y tymor canolig, mae'r cydbwysedd risg ar gyfer Cyfradd Banc yn symud i lawr, gyda pholisi ariannol tynnach, prisiau uwch a thwf gwannach yn cyflwyno risgiau i lawr ar gyfer chwyddiant.

Roedd Cronfa Ffederal yr Unol Daleithiau hefyd yn cadw cyfraddau llog yn sefydlog y cyfnod, gan gynnal Cyfradd Cronfeydd Fed ar 3.50% -3.75%. Y penderfyniad ym mis Mehefin oedd y chweched mis yn olynol lle na wnaed unrhyw newidiadau i'r brif gyfradd llog. Neidiodd CPI yr Unol Daleithiau i 4.2% ym mis Mai ar gefn prisiau

gasoline uwch, gan godi'r posibilrwydd y gallai polisi o dan Gadeirydd newydd y Fed Kevin Warsh gogwyddo i gyfraddau uwch yn hytrach nag is.

Cododd Banc Canolog Ewrop gyfraddau ym mis Mehefin, y cynnydd cyntaf ers mis Medi 2023. Nododd ECB ansicrwydd uwch yn y tymor byr o effeithiau'r rhyfel, gan gynnwys chwyddiant uwch a thwf gwannach o bosibl. Roedd symudiad mis Mehefin i 2.40% yn cynrychioli symudiad yswiriant er mwyn cynnal chwyddiant o gwmpas y targed o 2%.

2.2 Marchnadoedd ariannol

Ar ôl y dirywiad sydyn yn gynnar yn y chwarter, dangosodd teimlad mewn marchnadoedd ariannol arwyddion o welliant yn ystod y cyfnod wrth i obeithion am ddiwedd y rhyfel gynyddu. Fodd bynnag, roedd marchnadoedd bondiau ac ecwiti yn parhau i fod yn gyfnewidiol. Yn gynnar yn y cyfnod cododd enillion bondiau yn sydyn oherwydd disgwyliadau polisi ariannol tynnach, ond mae cynnyrch wedi gostwng yn raddol wrth iddo ddod yn amlwg nad oedd banciau canolog, gan gynnwys Banc Lloegr, yn mynd i godi cyfraddau ar unwaith. Gwerthodd marchnadoedd ecwiti yn sydyn ym mis Mawrth ond maent wedi gweld rhai o'r gostyngiadau blaenorol yn ôl, yn enwedig ym marchnadoedd yr Unol Daleithiau, lle mae teimlad sy'n gysylltiedig ag AI yn parhau i fod yn gryf.

Roedd ansicrwydd gwleidyddol yn y DU oherwydd canlyniadau etholiadau lleol gwael i'r blaid Lafur yn rhoi pwysau i fyny ar gynnyrch gilt tymor canolig a hirdymor. Lleihaodd ymddiswyddiad Keir Starmer yn y pen draw ac esgyniad tebygol Andy Burnham rywfaint o ansicrwydd ac ysgogodd dirywiad mewn cynnyrch.

Dros y chwarter, dechreuodd cynnyrch gilt meincnod 10 mlynedd y DU ar 4.86% a gorffennodd ar 4.75% ar ôl cyrraedd 5.20% ddiwedd mis Ebrill. Roedd cynnyrch gilt 20 mlynedd yn fwy sefydlog, gan ddechrau ar 5.45% a gorffen ar 5.40%. Roedd y gyfradd Sterling Overnight (SONIA) ar gyfartaledd o 3.73% dros y chwarter hyd at 30 Mehefin.

2.3 Adolygiad Credyd

Cadwodd Arlingclose y terfyn uchaf a argymhellwyd ganddynt ar gyfer hyd benthyciadau heb eu sicrhau – o ran y rhan fwyaf o'r banciau ar ei rhestr gwrthbartion – ar chwe mis. Mae'r banciau eraill yn parhau ar 100 diwrnod.

Yn ystod y chwarter, uwchraddiodd Fitch nifer o fanciau oherwydd newid methodoleg ardrethu, a roddodd fwy o bwyslais ar gyfundrefnau datrys, byfferau dyled sy'n amsugno colledion a diogelu adnewyr. Newidiodd hefyd y rhwymedigaethau cyfeirio a ddefnyddir ar gyfer Sgoriau Diffyg Cyhoeddwy a chyflwynodd notching mwy gwahaniaethol rhwng adneuo, uwch ffefriol, uwch heb eu gwarantu ac uwch sgoriau dyled heb eu ffafrio.

Cododd prisiau 'credit default swaps' ar gyfer banciau'r DU yn sydyn ym mis Ebrill yn dilyn dwysáu'r rhyfel yn Iran, ond fe wnaethant leihau yn ystod gweddill y chwarter.

Dilynodd prisiau CDS banciau Ewropeaidd batrwm eithaf tebyg, er bod rhai banciau'r Almaen yn gymedrol uwch o'i gymharu â'r chwarter blaenorol. Achosodd tensiynau masnach rhwng Canada a'r Unol Daleithiau i brisiau CDS banciau Canada godi dros y chwarter ac yn parhau i fod yn uchel o'i gymharu â Ch1 cynharach 2026.

Ar y cyfan, ar ddiwedd y cyfnod arhosodd prisiau CDS ar gyfer pob banc ar restr gwrthbarti Arlingclose o fewn terfynau a ystyriwyd yn foddhaol ar gyfer cynnal cyngor credyd ar y cyfnod presennol.

Disgwylir i anwadalrwydd y farchnad ariannol barhau i fod yn nodwedd, o leiaf yn y tymor byr a bydd lefelau cyfnewid diffyg credyd yn cael eu monitro ar gyfer arwyddion o straen credyd parhaus. Fel erioed, mae'r sefydliadau a'r cyfnodau ar restr gwrthbartion yr Awdurdod a argymhellir gan Arlingclose yn parhau i gael eu hadolygu'n gyson.

3. Crynodeb Rheolaeth Trysorlys

Ar 30 Mehefin 2026, roedd gan y Cyngor buddsoddiadau net o £11.4m sy'n deillio o'i incwm a gwariant refeniw a cyfalaf.

Parhaodd y Cyngor ei strategaeth o gadw benthyca a buddsoddiadau islaw eu lefelau sylfaenol, a elwir weithiau'n fenthyca mewnol, er mwyn lleihau'r risg a chadw costau llog yn isel.

	31.3.26 Balans £m	Symudiad £m	30.06.26 Balans £m
Benthyca tymor hir	69.4	0.0	69.4
Benthyca tymor byr	4.5	0.0	4.5
PFI	6.3	0.0	6.3
Cyfanswm benthyca	80.2	0.0	80.2
Buddsoddiadau tymor byr	(47.3)	(3.6)	(50.9)
Arian a chyfwerthoedd arian	(48.7)	8.0	(40.7)
Cyfanswm buddsoddiadau	(96.0)	4.4	(91.6)
Benthyciadau net/ (buddsoddiadau)	(15.8)	4.4	(11.4)

4. Gweithgaredd Benthyca

Ni wnaed unrhyw fenthyca newydd yn chwarter cyntaf 2026/27. Galluogodd y strategaeth hon i'r Cyngor leihau costau benthyca net (er gwaethaf incwm buddsoddi) a lleihau'r risg gyffredinol o'r trysorlys.

	31.3.26 Balans £m	Symudiad £m	30.06.26 Balans £m
PWLB	73.1	0.0	73.1
Arall	0.8	0.0	0.8
Cyfanswm benthyca	73.9	0.0	73.9

Prif amcan y Cyngor wrth fenthyca oedd taro cydbwysedd risg priodol isel rhwng sicrhau costau llog isel a chyflawni sicrwydd cost dros y cyfnod y mae angen arian ar ei gyfer, gydag amcan eilaidd o hyblygrwydd i ail-drafod benthyciadau pe bai cynlluniau tymor hir y Cyngor yn newid. Mae strategaeth fenthyca y Cyngor yn

parhau i fynd i'r afael â'r mater allweddol o fforddiadwyedd heb gyfaddawdu sefydlogrwydd tymor hwy y portffolio dyled ac, lle bo'n ymarferol, i gynnal benthyca a buddsoddiadau yn is na'u lefelau sylfaenol, a elwir weithiau'n fenthyca mewnol.

5. Gweithgaredd Buddsoddi'r Trysorlys

Mae'r Cyngor yn dal cronfeydd sylweddol, sy'n cynrychioli incwm a dderbyniwyd ymlaen llaw i wariant ynghyd â balansau a chronfeydd wrth gefn a gedwir ar gyfer y Gronfa Bensiwn. Yn ystod y flwyddyn, roedd balansau buddsoddi'r Cyngor yn amrywio rhwng £62.1m a £128.8m oherwydd gwahaniaethau amseru rhwng incwm a gwariant.

Sefyllfa Buddsoddiadau

	31.3.26 Balans £m	Symudiad £m	30.06.26 Balans £m
Banciau a chymdeithasau adeiladu (heb eu diogelu)	1.2	1.5	2.7
Awdurdodau Lleol	8.0	(3.0)	5.0
Cronfeydd Marchnad Arian	47.5	(9.5)	38.0
Swyddfa Rheoli Dyledion	27.1	6.5	33.6
Cronfeydd wedi'i pwlio	12.2	0.1	12.3
Cyfanswm buddsoddiadau	96.0	(4.4)	91.6

6. Dangosyddion Darbodus Rheolaeth Trysorlys

Fel sy'n ofynnol gan God Rheoli'r Trysorlys CIPFA 2021, mae'r Cyngor yn monitro ac yn mesur y dangosyddion darbodus canlynol ar gyfer rheoli'r trysorlys.

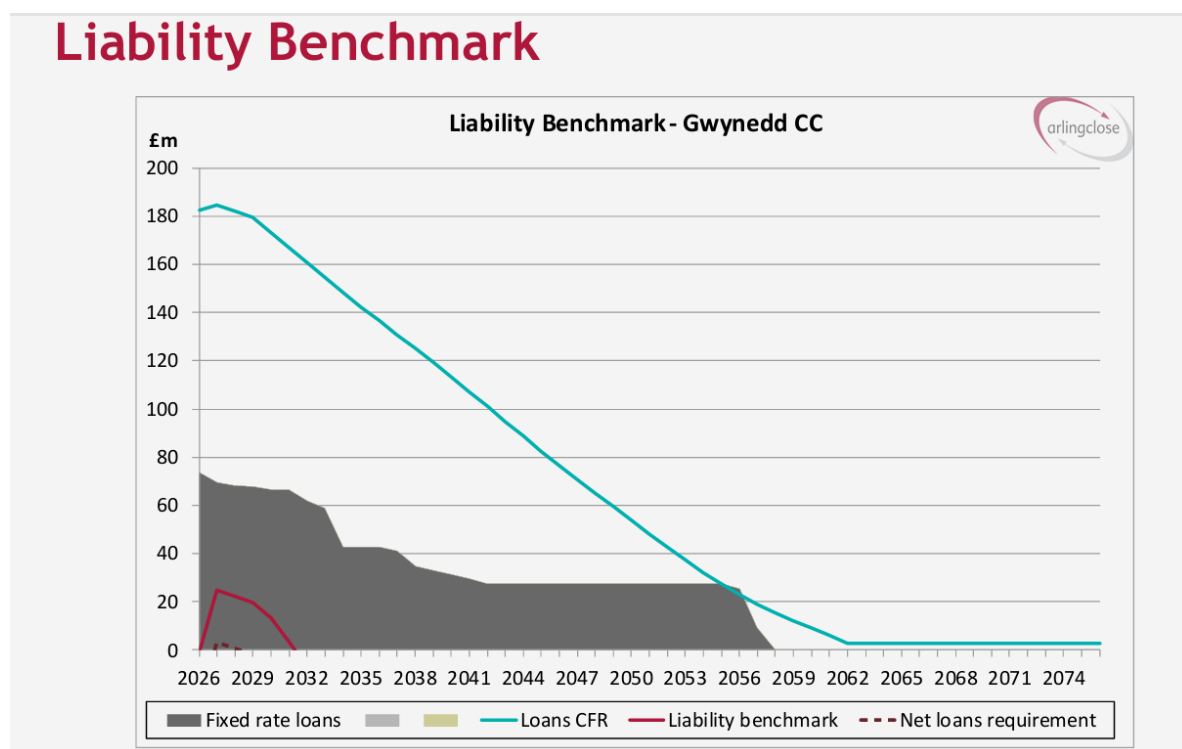
i. Meincnod Ymrwymadau

Mae'r dangosydd hwn yn cymharu gwir fenthyciadau presennol y Cyngor yn erbyn meincnod ymrwymadau sydd wedi'i gyfrifo i ddangos y lefel risg isaf o fenthyca. Mae'r meincnod ymrwymadau yn arf pwysig i helpu i sefydlu a yw'r Cyngor yn debygol o fod yn fenthyciwr hirdymor neu'n fuddsoddwr hirdymor yn y dyfodol, ac felly siapio ei ffocws strategol a'i benderfyniadau. Mae'n cynrychioli amcangyfrif o swm cronnus y benthyca allanol y mae'n rhaid i'r Cyngor ei ddal i ariannu ei gynlluniau cyfalaf a reffeniw cyfredol tra'n cadw buddsoddiadau'r trysorlys ar y lefel isaf o £21.5m sydd ei angen i reoli llif arian o ddydd i ddydd.

	31.3.26 Gwir	31.3.27 Amcan	31.3.28 Amcan	31.3.29 Amcan
CFR Benthyciadau	182.3	184.7	182.1	179.6
Llai: Adnoddau'r Fantolen	(204.4)	(181.5)	(181.5)	(181.5)
Gofynion benthyciadau net	(22.1)	3.2	0.6	(1.9)
Ychwaneg: Lwfans hylifedd	21.5	21.5	21.5	21.5
Meincnod ymrwymadau	(0.6)	24.7	22.1	19.6
Benthyca presennol	73.9	69.4	68.1	68.0

Mae'r tabl yn dangos bod y Cyngor yn disgwyl parhau i fenthycu uwchlaw ei feincnod ymrwymadau. Mae hyn oherwydd bod y Cyngor yn dal cronfeydd wrth gefn, ac mae all-lif arian parod hyd yma wedi bod yn is na'r rhagdybiaethau a wnaed pan fenthycwyd yr arian.

Yn dilyn y rhagolwg tymor canolig uchod, mae'r meincnod atebolrwydd hirdymor yn tybio nad oes gwariant cyfalaf newydd wedi'i ariannu gan fenthycu, isafswm darpariaeth refeniw ar wariant cyfalaf newydd yn seiliedig ar ddull llinell syth 50 mlynedd. Dangosir hyn yn y siart isod ynghyd â phroffil aeddfedrwydd benthycu presennol y Cyngor.

Mae'r siart yn dangos nad oes angen benthycu yn y tymor hir yn seiliedig ar amcanion cyfredol.

ii. Strwythur Aeddfedrwydd Benthycu

Mae'r dangosydd hwn wedi'i osod i reoli pa mor agored yw'r Cyngor i risg ail-ariannu. Roedd y terfynau uchaf ac isaf ar strwythur aeddfedrwydd benthyciadau cyfradd sefydlog fel a ganlyn:

	30.06.26 Gwir	Terfyn Uchaf	Terfyn Isaf	Cydymffurfio
O dan 12 mis	9%	25%	0%	✓
12 mis ac o fewn 24 mis	2%	25%	0%	✓
24 mis ac o fewn 5 mlynedd	3%	50%	0%	✓
5 mlynedd ac o fewn 10 mlynedd	45%	75%	0%	✓
10 mlynedd a throsodd	41%	100%	0%	✓

Mae cyfnodau amser yn dechrau ar ddiwrnod cyntaf pob blwyddyn ariannol. Dyddiad aeddfedrwydd benthyca yw'r dyddiad cynharaf y gall y benthyciwr fynnu ad-daliad.

iii. Buddsoddiadau Rheolaeth Trysorlys Hir-dymor

Pwrpas y dangosydd hwn yw rheoli pa mor agored yw'r Cyngor i'r risg o achosi colledion trwy geisio ad-daliad cynnar o'i fuddsoddiadau. Y terfynau darbodus ar y terfynau rheolaeth trysorlys hirdymor yw:

	2026/27	2027/28	2028/29	Dim dyddiad penodol
Y prifswm a fuddsoddir y tu hwnt i ddiwedd y flwyddyn	£13m	£0	£0	£0
Terfyn ar brifswm a fuddsoddir y tu hwnt i ddiwedd y flwyddyn	£40m	£20m	£20m	£20m
Cydymffurfio	✓	✓	✓	✓

Dangosyddion ychwanegol:

Mae'r Cyngor yn mesur ac yn rheoli ei amlygiad i risgiau rheolaeth trysorlys gan ddefnyddio'r dangosyddion canlynol:

Diogelwch: Mae'r Cyngor wedi mabwysiadu mesur gwirfoddol o'i amlygiad i risg credyd drwy fonitro sgôr credyd cyfartalog wedi'i bwysoli gan amser yn ei bortffolio buddsoddi. Caiff hyn ei gyfrifo drwy gymhwyso sgôr i bob buddsoddiad a chymryd y cyfartaledd rhifyddol, wedi'i bwysoli gan hyd pob buddsoddiad. Rhoddir sgôr i fuddsoddiadau heb sgôr yn seiliedig ar eu risg canfyddedig.

	30.06.26 Gwir	2026/27 Targed	Cydymffurfio
Sgôr credyd cyfartalog portfolio	4.26	Sgôr o 6 neu is	✓

Hylifedd: Mae'r Cyngor wedi mabwysiadu mesur gwirfoddol o'i amlygiad i risg hylifedd drwy fonitro faint o arian sydd ar gael i dalu taliadau annisgwyl o fewn cyfnod treigl o dri mis, heb fenthyca ychwanegol.

	30.06.26 Gwir	2026/27 Targed	Cydymffurfio
Cyfanswm arian ar gael o fewn 3 mis	£79.2m	£10m	✓

Datguddiad Cyfraddau Llog: Mae'r dangosydd hwn wedi'i osod i reoli pa mor agored yw'r Cyngor i risg cyfradd llog. Y terfynau uchaf ar effaith refeniw blwyddyn o gynnydd neu ostyngiad o 1% mewn cyfraddau llog oedd:

	30.06.26 Gwir	2026/27 Terfyn	Cydymffurfio
Y terfyn uchaf ar effaith refeniw blwyddyn o <u>gynnydd</u> o 1% mewn cyfraddau llog	£738,800	£1,105,508	✓
Y terfyn uchaf ar effaith refeniw blwyddyn o <u>gwmp</u> o 1% mewn cyfraddau llog	£738,800	£1,105,508	✓

7. Argymhelliad

Derbyn yr adroddiad er gwybodaeth.